

M. Armağan CANDEMİR *

"İç Denetim Koordinasyon Kurulu'ndan beklentimiz büyük. Kurul, iç denetim birimleri ile daha sık görüşme yapmalı. Kurul bünyesinde kurumların yapısını iyi bilen, onları çok iyi tanıyan uzman kadrolar oluşturulmalı."

* KGM İç Denetim
Birim Başkanı

DENETİŞİM: Dış Değerlendirme konusundaki deneyimlerinize geçmeden önce Biriminizi tanıyabilir miyiz?

CANDEMİR: Karayolları Genel Müdürlüğü İç Denetim Birimi olarak 2007 yılında kurulduk. 2008 yılı başından itibaren pilot uygulama ile denetimlere başladık. 2009 yılında ise normal denetim programımızı uygulamaya başladık. 15 kadromuz var. Emekliliği dolanların yerine yeni alımlar olmadı. Boşalan kadrolara yeni iç denetçi arkadaşların alınmasını ve bu şekilde birimizi gençleştirmeyi istiyoruz.

Denetim faaliyetlerine başlarken birimler ile birebir görüşmeler yaptık. Bu görüşmelerimiz sonucunda iç kontrol sistemine ilişkin yapılması gerekenleri üst yönetime bildirdik. Yeni yapılanma kapsamında yeni daireler kuruldu, bunların görev tanımlarının yazılı hale getirilmesini istedik.

Denetim çalışmalarımızda her birimin yaptığı çalışmaları iş süreçleri bazında ele alarak karşı karşıya kalabilecekleri riskleri dikkate almaları gerektiğini anlattık. Kurumumuzda görev, yetki ve sorumluluklar daire başkanlıkları seviyesinde yazılı hale getirildi. Ancak alt birimler, müdürlükler bazında, şeflikler hatta birey bazında görev tanımları ve iş akış süreçlerinin belirlenmesi gerektiğini düşünüyoruz, henüz bu oluşturulmadı.

Bu yüzden denetimi yaparken, hem denetim yapıyor, hem de riskleri belirleyip birimlere yardımcı olmaya çalışıyoruz. Teftişten gelme alışkanlıklarımızı bir kenara bırakıp, denetlenenler üzerindeki algıyı değiştirmeye, denetlenen birime yardımcı olmaya çalışıyoruz. Kendilerinin hatalarını bulan değil, eksiklerini ortaya koyup gidermeye çalışan bir yaklaşım içindeyiz.

Dış değerlendirme süreci hakkında bilgi verir misiniz?

İDKK üyelerine dış değerlendirmede 6 pilot kuruluştan biri olarak bizi seçmelerinden dolayı teşekkür ederim. İç denetim birimlerinin kalitesini ortaya koyma açısından gerekli bir faaliyet olan dış değer-

lendirme ile standartlar ve meslek ahlak kurallarına uygunluk açısından durumumuzu görmüş olduk. Bugüne kadar İDKK tarafından yayınlanan rehberlerden faydalanarak kendimizi yetiştirmeye çalıştık. Eksiklerimizi açıkçası merak ediyorduk. Dış değerlendirme ile eksikliklerimizi gördük. Denetim faaliyetlerimizin kalitesinin artırılması ve daha etkin yürütülmesi için gelişime açık alanlarımızın olduğunun farkına vardık. Örneğin; izleme denetimi ile ilgili birimlerde tespit edilen bulgular ve sorumluların kimler olduğunu, önerilerin yerine getirilip getirilmediğini takip ediyoruz. Dış değerlendirme öncesinde; izleme denetimi yapan iç denetçi arkadaşlarımızın yapılan çalışmalarla ilgili olarak hazırladıkları raporlar üst yönetime sunuluyordu. Dış değerlendirme sonrasında ise üst yönetime raporlama yapılmadan önce, denetlenen birim yöneticilerine, yerine getirmediikleri önerilerle ilgili olarak oluşabilecek riskleri üstlendikleri hususunda hatırlatma yaparak Kurumu riske, zarara sokabilecek bulgulara yönelik olarak iç denetim birimi yöneticisi olarak tarafımdan uyarılmakta, buna rağmen her hangi bir aksiyon alınmadığı takdirde üst yönetime raporlama yapılmaktadır.

Dış değerlendirme yapan arkadaşlara “yerine getirilmeyenleri üst yönetime sürekli bildirecek miyiz?” dedik. Bize söyledikleri; riskleri üstlendiklerini birimlere bildirip, üst yönetime raporladıktan sonra önceki izlemelerden kalan yapılmayanları bildirmemize gerek olmadığı şeklindedir. Dış değerlendirmeye başlamadan önce karşılıklı beklentiler paylaşıldı, bunun iç denetimde de anahtar rolü olduğunu düşünüyorum.

DENETİŞİM: Dış Değerlendirmelerden sonra Üst Yöneticinin iç denetimi sahiplenmesinde artış oldu mu?

CANDEMİR: İDKK üyelerinin üst yönetim ile görüşmesinin elbette katkısı olmuştur. Özellikle Bölge Müdürleri toplantılarında iç denetçiler tarafından tespit edilen bulgulara yönelik yapılması gerekenler hususunda tüm üst düzey yöneticileri bilgilendirmeye çalışıyoruz. Genel Müdürlüğümüz bu toplantılarda hesap verebilmenin yerleşmesi konusunda iç denetim birimimizin önemini vurgulamıştır.

DENETİŞİM: “İç denetim biriminizde gelişime açık alanların farkına vardık” dediniz. Özellikle “izleme de daha net prosedürler izliyoruz” dediniz. Dış de-

ğerlendirme iç denetçilerin çalışmalarına katkı yaptı mı?

CANDEMİR: Denetim çalışmalarımıza başladıktan sonra dış değerlendirmeye tabi tutulduğumuzdan bu yıl için değilse bile gelecek yıl bu katkıları göreceğimizi umuyorum. Dış değerlendirmede belirtilen eksiklerimizi denetçi arkadaşlarımızla birlikte değerlendireceğiz. Bizi en çok düşündüren iç denetçi arkadaşlarımızın performanslarını nasıl değerlendireceğimiz gerçeğidir. Bunu kendi aramızda tartışacağız. Yapılan denetimlerin performansını değerlendirmeye yönelik anket formları geliştireceğiz. Anketler doğrultusunda eksikliklerimizi giderme adına eğitimler alacağız.

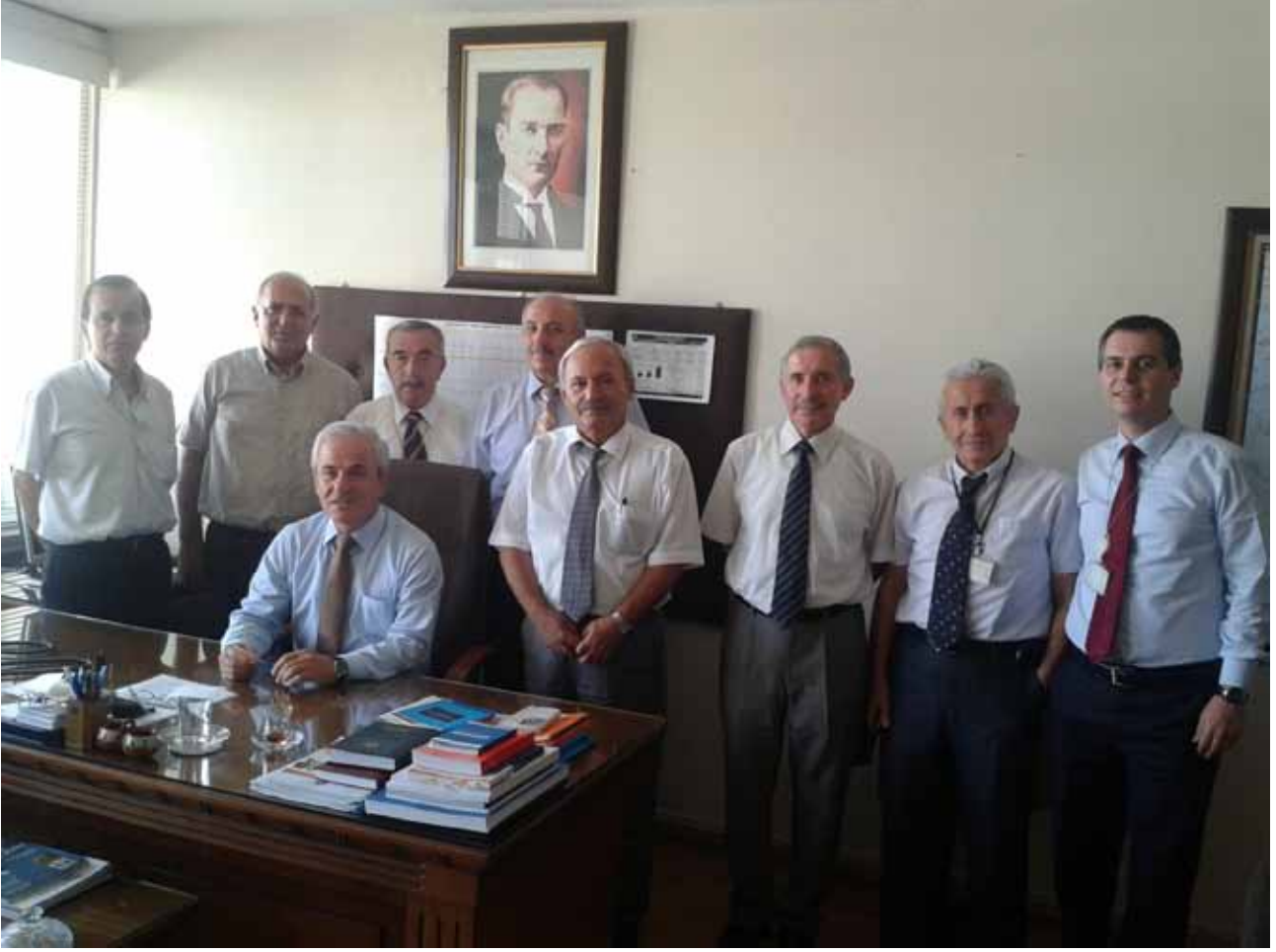
DENETİŞİM: Dış değerlendirmenin daha etkin olabilmesi için neler yapılmalıdır?

CANDEMİR: Gerek İDKK ve gerekse iç denetim birimlerinin yapısının yeniden organizasyonu gerekir. İDKK'nın bağımsız olması, İDKK'da görev yapacak üyelerin bu görevlerin dışında başka bir işle ilgilenmemeleri gerekir. Burada gerekli uzman kadrolar olmalıdır. Dış değerlendirme bu uzmanlar vasıtasıyla yapılmalıdır.

İç Denetim Koordinasyon Kurulu'ndan beklentimiz büyük. Kurul, iç denetim birimleri ile daha sık görüşme yapmalı. Kurul bünyesinde kurumların yapısını iyi bilen, onları çok iyi tanıyan uzman kadrolar oluşturulmalı. Denetim raporlarımızdaki konulara ilişkin uyarıcı ve yönlendirici faaliyetlerin olmasını bekliyoruz.

DENETİŞİM: Dış Değerlendirmede birimler ile de görüşüldü. Geri bildirimler alındı. Dış değerlendirme sonucu, iç denetimin danışmanlık hizmetine ihtiyaç duyma konusunda farkındalık artışı oldu mu?

CANDEMİR: İç denetçi arkadaşlarımız; birimlerde yaptıkları denetimler sırasında, danışmanlık fonksiyonumuzun olduğu, ihtiyaç olduğunda danışmanlık yapabileceğimiz konusunda sürekli bilgilendirme ve hatırlatmalar yapmaktadır. Bu durum dış değerlendirme yapan uzmanlar tarafından da birimlerle yapılan görüşmelerde vurgulandığı halde danışmanlık hizmetine yönelik herhangi bir talep olmamıştır.

DENETİŞİM: Dış değerlendirmede raporlara örnek iyi uygulamaları da not ediyorlar, sizi sevindiren uygulamalarınızda yansısı mı?

CANDEMİR: Özellikle bütün iç denetçilerin birimlere yaklaşım ve diyaloglarının yapıcı ve olumlu olduğunu söylediler. Bir de çalışmalarımızı düzenleyen rehberimizin çok iyi olduğunu belirttiler. Kalkınma Bakanlığı bünyesinde kurulan iç denetim birimi, kendi rehberlerini düzenlemek için bizim rehberimizi örnek olarak almışlardır.

DENETİŞİM: Denetimin denetimi de diyebileceğimiz Dış değerlendirme sırasında karşılaştığınız ilginç anekdotlar oldu mu?

CANDEMİR: Değerlendirmeye gelen arkadaşlar bi-

zim de denetimlerde dediğimiz gibi denetim değil değerlendirme yapıyoruz diyorlar. Kamu iç denetim standartlarına göre yaptığımız çalışmaları değerlendirirken denetim veya değerlendirme diyebiliriz. Eksiklerimizi görmemizi sağlıyor. Dış değerlendirmeye gelen arkadaşlar da iç denetçi olduklarından karşılıklı rahat görüşmelerimiz oldu.

DENETİŞİM: Sizce dış değerlendirme iç denetimin imajı üzerinde olumlu etki yapıyor mu?

CANDEMİR: İç denetim kendi içindeki çalışmaları ne kadar kaliteli yaparsa denetlenen birimlere ve idareye güvence verirken o kadar olumlu katkı sağlar. Bu güvence içerisinde raporlama yapıyoruz. Standartlara bağlı denetim olduğundan, objektifliği ve güvence vermesi ile de itibarı daha yüksek olur.